

Sygn. akt VII U 1019/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017 r. w Warszawie

sprawy R. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o odpowiedzialność członka zarządu spółki za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne

z udziałem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

na skutek odwołania R. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 20 marca 2014 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż odwołująca R. H. nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowany Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami oraz zwalnia odwołującą od obowiązku zwrotu kwoty w wysokości 68 960, 59 zł (sześćdziesięciu ośmiu tysięcy dziewięćset sześćdziesięciu złotych i 59/100) na rzecz organu rentowego,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz R. H. kwotę 180 zł (stu osiemdziesięciu złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

R. H. w dniu 24 kwietnia 2014 r. złożyła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 20 marca 2014 r., znak: (...) wnosząc o jej uchylenie w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Ponadto odwołująca wniosła o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków oraz z opinii biegłego sądowego

z zakresu rachunkowości oraz analizy stanu finansowego przedsiębiorstw na okoliczność braku podstaw do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (...) Sp. z o.o.

w okresie powstania zobowiązań stanowiących podstawę roszczenia dochodzonego przez organ rentowy. Ubezpieczona uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że o okoliczności bezskuteczności egzekucji wobec spółki nie może decydować fakt prawomocnego umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku osoby

trzeciej. Ponadto odwołująca stwierdziła, że w dacie odwołania jej z funkcji prezesa zarządu w kwietniu 2011 r., spółka była w posiadaniu znacznego majątku trwałego, a także prowadziła aktywną działalność restauracyjną (k. 2-13 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 maja 2014 r. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W ocenie organu rentowego odwołująca pełniła funkcję prezesa zarządu spółki za okres, w którym powstały zobowiązania składkowe, których termin upływał w trakcie pełnienia przez nią obowiązków na ww. stanowisku. Oddział wskazał, że pomimo dobrej kondycji finansowej, spółka nie regulowała zobowiązań i nie złożono wniosku o ogłoszeniu upadłości, co leżało w gestii ówczesnego zarządu spółki. Organ rentowy wskazał, że w niniejszej sprawie ubezpieczona nie wykazała istnienia przesłanek egzoneracyjnych w postaci niezgłoszenia wniosku o upadłości ani wszczęcia postępowania układowego, pomimo że spółka nie wykonywała zobowiązań publicznoprawnych, ponieważ nie opłacała składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (k. 65-66 a. s.).

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2014 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (k. 76 a. s.).

Postanowieniem z dnia 1 września 2015 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu rachunkowości celem ustalenia, czy w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od dnia 1 września 2010 r. do dnia 28 lutego 2011 r. zachodziły podstawy do złożenia przez odwołującą wniosku o ogłoszenie upadłości, ze szczególnym uwzględnieniem rozliczeń spółki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w okresie od dnia 1 września 2010 r. do dnia 28 lutego 2010 r., a następnie dokonanego przez organ rentowy zwrotu należności na rzecz spółki, na podstawie dokumentacji zawartej w aktach sprawy, w tym dokumentów złożonych przez pełnomocnika odwołującej oraz dokumentacji zalegającej w aktach rentowych (k. 258 a. s.).

Postanowieniem z dnia 16 maja 2017 r. Sąd na podstawie art. 477¹¹ k.p.c. zawiadomił M. K. o toczącym się postępowaniu (k. 414 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w dniu 10 listopada 2013 r. zawiadomił R. H. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie ustalenia osób odpowiedzialnych za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz przeniesienia odpowiedzialności za zadłużenie na osoby trzecie członków zarządu zgodnie z art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa w związku z art. 31 i art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (akta ZUS).

Zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. została zarejestrowana w dniu 23 września 2008 r. Spółka składała roczne sprawozdania finansowe: w dniu 9 lipca 2009 r. za okres od dnia 15 października 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., w dniu 9 lipca 2010 r. za okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. oraz w dniu 17 października 2011 r. za okres od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. (akta ZUS).

Uchwałą nr (...)z dnia 30 czerwca 2009 r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. powołało R. H. do składu Zarządu nowej kadencji, powierzając jej funkcję Prezesa Zarządu (akta ZUS).

Według sprawozdania za dzień 31 grudnia 2009 r. spółka:

- posiadała aktywa obrotowe w wysokości 822285,79 złotych w postaci: zapasów w wysokości 16735,20 złotych, należności krótkoterminowych w wysokości 118961,95 złotych, inwestycji krótkoterminowych w wysokości 648963,24 złotych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych w wysokości 37625,40 złotych, co przełożyło się na aktywa razem w wysokości 822285,79 złotych;

- posiadała pasywa w postaci kapitału własnego w wysokości 277277,99 złotych, zobowiązań i rezerw na zobowiązania w wysokości 545007,80 złotych, zobowiązań krótkoterminowych w wysokości 540906,81 złotych oraz rozliczeń międzyokresowych w wysokości 4100,99 złotych, co przełożyło się na pasywa razem w wysokości 822285,79 złotych;

- osiągnęła przychód w wysokości 3157078,82 złotych, na który to złożyły się: przychody netto ze sprzedaży punktów i usług w wysokości 3113272,36 złotych, koszt działalności operacyjnej w wysokości 2975149,57 złotych, zysk ze sprzedaży w wysokości 158122,79 złotych, pozostałe przychody operacyjne w wysokości 23806,46 złotych, pozostałe koszty operacyjne w wysokości 7405,06 złotych, zysk na działalności operacyjnej w wysokości 174524,19 złotych, koszty finansowe w wysokości 9439,30 złotych, zysk na działalności gospodarczej w wysokości 165084,89 złotych, zysk brutto w wysokości 165084,89 złotych, podatek dochodowy w wysokości 34697,00 złotych oraz zysk netto w wysokości 130387,89 złotych.

Według sprawozdania za 31 grudnia 2010 r. spółka:

- posiadała rzeczowe aktywa trwale w wysokości 303320,55 złotych, aktywa obrotowe w wysokości 653656,72 złotych w postaci zapasów w wysokości 42098,47 złotych, należności krótkoterminowych w wysokości 227503,27 złotych, inwestycji krótkoterminowych w wysokości 359213,62 złotych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych w wysokości 24841,36 złotych, co przełożyło się na aktywa razem w wysokości 956977,27 złotych;

- posiadała pasywa w postaci kapitału własnego w wysokości 53019,75 złotych, zobowiązań i rezerw na zobowiązania w wysokości 903957,52 złotych, zobowiązań krótkoterminowych w wysokości 752938,88 złotych oraz rozliczeń międzyokresowych w wysokości 151018,64 złotych, co przełożyło się na pasywa razem w wysokości 956977,27 złotych;

- osiągnęła przychód w wysokości 2728937,18 złotych, na który to złożyły się: przychody netto ze sprzedaży punktów i usług oraz w związku ze zmianami stanu produktów w wysokości 2559242,77 złotych, koszt działalności operacyjnej w wysokości 3158849,17 złotych, strata ze sprzedaży w wysokości 599606,40 złotych, pozostałe przychody operacyjne w wysokości 169694,41 złotych, pozostałe koszty operacyjne w wysokości 94250,97 złotych, strata na działalności operacyjnej w wysokości 524162,96 złotych, koszty finansowe w wysokości 11463,90 złotych, strata na działalności gospodarczej w wysokości 535626,86 złotych, strata brutto w wysokości 535626,86 złotych oraz strata netto w wysokości 535626,86 złotych.

Uchwałą nr (...) z dnia 7 kwietnia 2011 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. odwołało R. H. z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu (akta ZUS).

Uchwałą nr (...) z dnia 7 kwietnia 2011 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. powołało M. K. na Prezesa Zarządu Spółki (akta ZUS).

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy S. G. w sprawie z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (k. 365 a. s.)

Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. postanowieniem z dnia 27 lutego 2014 r. postanowił umorzyć postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułów wykonawczych z dnia 12 sierpnia 2011 r., 6 lipca 2012 r., 30 listopada 2011 r., 24 stycznia 2012 r., 21 listopada 2012 r. oraz 30 listopada 2011 r. Powodem umorzenia postępowania było nieposiadanie przez spółkę żadnego majątku, z którego egzekucja była skuteczna i doprowadziłaby do zaspokojenia wierzyciela (akta ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 20 marca 2014 r., znak: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 108 § 1, art. 107 § 1 i 2 pkt 2 i 4 oraz art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa w związku z art. 31 i art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy orzekł odpowiedzialność R. H., prezesa zarządu (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w W. za zaległości z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od września 2010 r. do lutego 2011 r. w kwocie 35615,16 złotych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 20 marca 2014 r. w kwocie 14578,00 złotych;

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od września 2010 r. do lutego 2011 r. w kwocie 10013,40 złotych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 20 marca 2014 r. w kwocie 4096,00 złotych;

- składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od września 2010 r. do lutego 2011 r. w kwocie 3249,03 złotych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 20 marca 2014 r. w kwocie 1329,00 złotych,

co przełożyło się na zobowiązanie odwołującej do uiszczenia kwoty w wysokości 68960,59 złotych. Oddział wskazał, że czynności egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy S. G. okazały się być bezskuteczne, co doprowadziło do umorzenia postępowania egzekucyjne toczony wobec spółki z uwagi na jego bezskuteczność (akta ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał również decyzję w dniu 20 marca 2014 r., znak: (...), która stała się prawomocna wobec jej niezaskarżenia. W przedmiotowej decyzji organ rentowy orzekł o odpowiedzialności M. K. – prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. za jej zaległości z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2011 r. do grudnia 2011 r. w kwocie 52392,93 złotych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 20 marca 2014 r. w kwocie 16683,00 złotych oraz kosztów egzekucyjnych w kwocie 2454,70 złotych;

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2011 r. do grudnia 2011 r. w kwocie 14121,45 złotych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 20 marca 2014 r. w kwocie 4497,00 złotych oraz kosztów egzekucyjnych w kwocie 662,20 złotych;

- składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od marca 2011 r. do grudnia 2011 r. w kwocie 4623,48 złotych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 20 marca 2014 r. w kwocie 1473,00 złotych oraz kosztów egzekucyjnych w kwocie 217,30 złotych,

co przełożyło się na zobowiązanie M. K. do uiszczenia kwoty w wysokości 97125,06 złotych. Oddział wskazał, że czynności egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy S. G. okazały się być bezskuteczne, co doprowadziło do umorzenia postępowania egzekucyjne toczony wobec spółki z uwagi na jego bezskuteczność (k. 410-411 a. s.).

L. G. zajmowała się dokumentami spółki w ramach świadczonych usług rachunkowo księgowych na podstawie umowy, która została zawarta w dniu 21 lutego

2011 r., a wypowiedziana w dniu 15 czerwca 2011 r. W ww. okresie prezesem spółki był M. K.. Na dzień 31 grudnia 2010 r. występowało zadłużenie w stosunku do organu rentowego. Rozbieżności księgowe zaistniały w 2011 r. na podstawie wyciągów z trzech różnych kont spółki za 2011 r. Przyczyną rozwiązania umowy były zaległości spółki wobec świadka w wysokości około 15000,00 złotych, które nie zostały uregulowane. Jako główny księgowy L. G. w sprawdzaniu rocznym wskazywała zagrożenia w zakresie płynności finansowej (zeznania świadka L. G. - k. 189-193 a. s.).

M. M. był doradcą odwołującej w formie umowy ustnej. Świadek występował jako współmałżonek mającej udziały w spółce. Rok 2011 był dobry pod względem finansowym, ponieważ była duża liczba klientów i dobre obroty. Majątek spółki

w trakcie prezesowania ubezpieczonej wynosił kilka tysięcy złotych, na który składały się naczynia, szkło, dekoracje różnego rodzaju, urządzenia kuchenne, gastronomiczne i specjalistyczne. Obroty spółki w jednym miesiącu osiągały wysokość 200-300 tysięcy złotych. Nie była dokonywana sprzedaż mienia ruchomego do czasu pełnienia funkcji prezesa zarządu przez odwołującą (zeznania świadka M. M. - k. 193-194 a. s.).

R. H. była prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą

w W. od jej powstania, tj. od 2009 r. do dnia 4 kwietnia 2011 r. Spółka w ww. okresie generowała przychód miesięczny na poziomie 300000,00-350000,00 złotych miesięcznie. Spółka miała zaległości wobec organu rentowego. W okresie prezesury odwołującej

nie zachodziły żadne przesłanki do zgłoszenia upadłości spółki. W okresie działalności

w skład majątku stałego spółki wchodził sprzęt i wyposażenie restauracji wysokiej wartości. Spółka nie zaciągała żadnych zobowiązań w bankach ani innych firmach, ponieważ pokrywała koszty ze środków własnych. Żaden sprzęt nie został wyprzedany. Na miejsce ubezpieczonej, został powołany M. K., który objął stanowisko prezesa zarządu spółki (zeznania odwołującej - k. 433-444 a. s.).

Z oceny dokonanej na dzień 31 grudnia 2010 r. wynika, że majątek spółki był większy niż jej zobowiązania. Na koniec 2010 r. wartość kapitałów stałych stanowiła tylko 5,4% wartości sumy bilansowej, podczas gdy wartość majątku trwałego jednostki stanowiła 31,70%. Powyższe oznacza, że jednostka sfinansowała zakup środków trwałych zobowiązaniami krótkoterminowymi, co oznacza, iż majątek o niskim stopniu płynności był finansowany zobowiązaniami o krótkim okresie wymagalności. W przypadku postawienia zobowiązań

w natychmiastowy stan wymagalności, spółka mogłaby mieć okresowe problemy z ich spłatą. W 2009 r. spółka prowadziła rentowną działalność przy poziomie wskaźników rentowności kształtujących się na poziomie około 4-5% na wszystkich poziomach działalności. W 2010 r. działalność spółki była deficytowa, przy czym strata z działalności całkowitej stanowiła ponad 19% sumy przychodów, natomiast liczona tylko na bazie działalności podstawowej stanowiła ponad 23% sumy przychodów. Poziom straty w stosunku do poziomu przychodów był bardzo wysoki. Na koniec 2010 r. wskaźniki płynności bieżącej i szybkiej kształtowały się poniżej jedności, co oznacza, że spółka nie posiadała bilansowej zdolności

do natychmiastowego uregulowania zobowiązań krótkoterminowych. Analizując płynność spółki należy uwzględnić również cykl rotacji zobowiązań i majątku obrotowego, z którego wynika, iż w jednostce występował dodatki cykl środków pieniężnych poprzez skorelowanie terminów płatności i spływu należności oraz odnawiania zapasów. Opierając się o analizę bilansu można stwierdzić, iż w spółce nie powinny zachodzić problemy z regulowaniem zobowiązań. Odnosząc się do wskazań zawartych w art. 11 ust. 1 Prawo upadłościowe i naprawcze obowiązującego w toku procesu, wskazano, iż w sprawozdaniu finansowym za 2010 r. założono kontynuację działalności, a więc regulowanie zobowiązań. Mając na uwadze ocenę zarządu spółki, zgodnie z którym odwołująca zamierzała regulować swoje zobowiązania, to na koniec 2010 r. nie zachodziły w spółce przesłanki do złożenia wniosku

o ogłoszenie upadłości określonej w art. 11 ust. 1 ww. ustawy. Odnosząc się do wskazań zawartych w art. 11 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze podniesiono, że na koniec 2010 r. nie zachodziły w spółce przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Ponadto mając na uwadze art. 233 § 1 k.s.h., walne zgromadzenie współników odbyło się

i wskazano, że spółka będzie kontynuowała swoją działalność (opinia główna biegłego sądowego P. B., k. 316-345 a. s.).

Na podstawie zestawień złożonych przez odwołującą wynika, że według rozliczenia deklaracji VAT 7K za 2011 r., wartość sprzedaży wyniosłaby 2251872,00 złotych, a wartość zakupów 1889631,00 złotych. Natomiast za pierwszy kwartał 2011 r. wartość sprzedaży wyniosłaby 870102,00 złotych, a wartość zakupów 545794,00 złotych. W 2011 r. spółka

nie nabyła środków trwałych. Przychody i koszty rozliczone w deklaracji CIT 8 za 2011 r. wyniosłyby na poziomie straty w wysokości 89997,59 złotych (k. 359-361 a. s.).

Według hipotetycznych wyliczeń na dzień 31 marca 2011 r. spółka:

- posiadałaby rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 287117,13 złotych w postaci rzeczowych aktywów trwałych, na które składały się urządzenia techniczne, maszyny i inne środki trwałe;

- posiadałaby aktywa obrotowe w wysokości 802387,06 złotych w postaci zapasów w wysokości 42098,47 złotych, należności krótkoterminowych w wysokości 227503,27 złotych, inwestycji krótkoterminowych w wysokości 507943,96 złotych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych w wysokości 24841,36 złotych, co przełożyłoby się na aktywa razem w wysokości 1089504,19 złotych;

- posiadałaby pasywa w postaci kapitału własnego w wysokości 185546,66 złotych, na który składał się kapitał podstawowy w wysokości 50000,00 złotych, kapitał zapasowy w wysokości 227227,99 złotych, zysk netto/wynik roku bieżącego w wysokości 132526,91 złotych oraz strata z lat ubiegłych w wysokości 224258,24 złotych, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w wysokości 903957,52 złotych, zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 752938,88 złotych oraz rozliczenia międzyokresowe w wysokości 151018,64 złotych, co przełożyłoby się na pasywa razem w wysokości 1089504,18 złotych;

- osiągnęłaby przychód w wysokości 912525,60 złotych, na który tołożyłyby się: przychody netto ze sprzedaży punktów i usług w wysokości 870102,00 złotych, koszt działalności operacyjnej w wysokości 753569,98 złotych, zysk ze sprzedaży w wysokości 116532,03 złotych, pozostałe przychody operacyjne w wysokości 42423,60 złotych, pozostałe koszty operacyjne w wysokości 23562,74 złotych, zysk na działalności operacyjnej w wysokości 135392,98 złotych, koszty finansowe w wysokości 2865,98 złotych, zysk na działalności gospodarczej w wysokości 132526,91 złotych, zysk brutto w wysokości 132526,91 złotych oraz zysk netto w wysokości 132526,91 złotych.

Analiza za pierwszy kwartał 2011 r. oparta została na hipotetycznym rachunku wyników przedstawionych danych dotyczących rozliczenia podatku od towarów i usług. Najprawdopodobniej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. osiągnęła zysk z prowadzonej działalności za okres obejmujący pierwszy kwartał 2011 r. Na koniec marca 2011 r. w spółce występował dodatni kapitał własny z uwagi na rentowność prowadzonej działalności. Odnosząc się do wskazań zawartych w dyspozycji art. 11 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, na koniec pierwszego kwartału 2011 r. w spółce nie zachodziły przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (opinia uzupełniająca biegłego sądowego P. B., k. 372-388 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych oraz sądowych. Dokumenty znajdujące się w aktach rentowych nie stanowiły kwestii spornych w niniejszej sprawie, natomiast organ rentowy deprecjonował dowody przedstawione przez odwołującą w toku postępowania mając na uwadze niemożność określenia w oparciu o ich treść stanu finansowego spółki na dzień 28 lutego 2011 r. Jednakże Sąd uznał w całości za wiarygodne dane związane z wysokością dokonywanych sprzedaży przez spółkę za pierwszy i drugi kwartał 2010 r. określoną w zestawieniu deklaracji VAT – 7, VAT – 7K i VAT – 7D. W związku z powyższym Sąd uznał za wiarygodne opinię główną

i uzupełniającą biegłego sądowego z zakresu finansów i rachunkowości, który to dokonał zestawienia bilansu finansowego spółki w dacie 31 grudnia 2010 r. i 31 marca 2011 r.

W ocenie Sądu obie opinie zostały sporządzone w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach sprawy, a wynikające z jej obszerności szczegółowe wyliczenia były trafne i zasługiwały na uwzględnienie. Ponadto wnioski wyprowadzone przez biegłego sądowego co do zasady nie zostały zakwestionowane przez strony postępowania, co czyniły obie opinie rzetelnymi i prawidłowymi. Natomiast organ rentowy jedynie zarzucał, że niemożliwym jest dokonanie ustaleń odnoszących się do kondycji finansowej spółki w pierwszym kwartale

w 2011 r. w oparciu o wyliczenia biegłego, gdyż są one tylko hipotetyczne. Jednakże organ rentowy nie przedstawił żadnych dowodów na to, iż kondycja finansowa spółki pogorszyła się w okresie pierwszych trzech miesięcy 2011 r. Sąd przyjął, że w niniejszej sprawie

nie zgromadzono dowodów wskazujących na to, iż odwołująca miałaby obowiązek przed ustąpieniem z funkcji prezesa zarządu zgłosić wniosek o ogłoszenie upadłości spółki. Nawiązując do powyższych ustaleń Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka L. G. jedynie w zakresie jej twierdzeń wskazujących na złą kondycję finansową spółki, która powinna skutkować podjęciem decyzji powodujących jej upadłość. Co prawda ubezpieczona wskazywała również, że spółka posiadała zaległości względem organu rentowego, jednak zgromadzony materiał dowodowy nie dawał podstawy do uznania, iż byłby to powód skutkujący ogłoszeniem upadłości. Należy podkreślić, że spółka w spornym okresie czasu generowała przychód miesięczny na poziomie 300000,00-350000,00 złotych miesięcznie.

W okresie działalności w skład majątku stałego spółki wchodził sprzęt i wyposażenie restauracji wysokiej wartości. Spółka nie zaciągała żadnych zobowiązań w bankach ani innych firmach pokrywając wszelkie koszty ze środków własnych. Żaden sprzęt nie został wyprzedany. W tymże zakresie zeznania świadka M. M. i odwołującej były wiarygodne, gdyż pozostawały ze sobą zbieżne i korelowały wzajemnie ze sobą. Wobec spójności zeznań ww., należało uznać za niewiarygodne wskazania świadka L. G., która opierała swoje stanowisko na subiektywnych opiniach. Tymczasem jak się okazało

z treści opinii niezależnego biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów, kondycja finansowa spółki nie skutkowałą koniecznością wnioskowania o ogłoszenie upadłości. Wskazano jednoznacznie, że najprawdopodobniej spółka osiągnęła zysk z prowadzonej działalności za okres obejmujący pierwszy kwartał 2011 r. Na koniec marca 2011 r. w spółce występował dodatni kapitał własny z uwagi na rentowność prowadzonej działalności. Powyższe również potwierdziła odwołująca wskazując, że spółka osiągała wysoki dochód ze sprzedaży, a żaden majątek nie został wyprzedany.

Mając na uwadze powyższe, Sąd stwierdził, że zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...) Oddział w W. 20 marca 2014 r., znak: (...) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie wyznaczało rozważenie, czy prawidłowo ustalono odpowiedzialność odwołującej za zaległości składkowe (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w W. za sporny okres od marca 2011 r. do grudnia 2011 r.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2013 r., poz. 1442 j. t.) do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz

na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek

za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Na podstawie art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 j.t.) zwanej dalej „ustawą” za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1)nie wykazał, że:

a)we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b)niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2)nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl art. 116 § 2 ustawy, odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Ponadto zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2003 r., Nr 60, poz. 535 j.t.), dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.

W świetle powołanych przepisów Sąd zważył, że do wydania przez organ rentowy decyzji o odpowiedzialności członka zarządu niezbędne było wykazanie, że odwołująca była członkiem zarządu spółki w czasie powstania zobowiązań, które przerodziły się

w dochodzoną zaległość spółki oraz, iż egzekucja prowadzona przeciwko spółce okazała się bezskuteczna. Z kolei na ubezpieczonej spoczywał ciężar przedstawienia dowodów w celu wykazania okoliczności, które mogłyby stanowić o zwolnieniu go z odpowiedzialności

za długi spółki z tytułu składek. Sąd zważył, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział

w W. wykazał, co z resztą nie było kwestionowane, że R. H. była prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. od dnia 30 czerwca

2009 r. do dnia 7 kwietnia 2011 r. Sąd na podstawie dokumentacji złożonej do niniejszej sprawy doszedł do wniosku, że spółka nie opłaciła wszystkich należności z tytułu składek

na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych, Fundusz Pracy

i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za sporny okres, w którym to funkcję prezesa zarządu sprawowała ubezpieczona. Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy S. G.

w sprawie z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przeciwko (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Natomiast Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. postanowieniem z dnia 27 lutego 2014 r. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułów wykonawczych z dnia 12 sierpnia 2011 r., 6 lipca 2012 r., 30 listopada 2011 r., 24 stycznia 2012 r., 21 listopada 2012 r. oraz 30 listopada 2011 r. Powodem umorzenia postępowania było nieposiadanie przez spółkę żadnego majątku, z którego egzekucja była skuteczna i doprowadziłaby do zaspokojenia wierzyciela

Jednakże zauważyć przy tym należy, iż omawiany art. 116 § 1 ustawy nie wprowadza rozróżnienia, iż przesłanka braku winy jako okoliczność wyłączająca odpowiedzialność członka zarządu za zaległości podatkowe spółki odnosi

się wyłącznie do braku winy umyślnej czy też braku winy nieumyślnej. Przesłanka ta odnosi się do obu wskazanych postaci winy,

w tym winy nieumyślnej. Członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności

za zaległości podatkowe spółki dopiero wówczas, gdy wykaże, iż nie przewidywał i nie mógł w żaden sposób przewidzieć, że zaistniała w danym momencie sytuacja finansowa w spółce wymagała zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości bądź wszczęcia postępowania układowego. Mając na względzie całokształt przedstawionych powyżej rozważań,

Sąd doszedł do wniosku, że na gruncie niniejszej sprawy odwołująca nie jest odpowiedzialna za powstanie zaległości składkowych w spornym okresie czasu. W ocenie Sądu zachodziły okoliczności wyłączające jej odpowiedzialność, bowiem ubezpieczona wykazała, iż wypełniła wszystkie przesłanki nakreślone przepisami ustawy, dzięki którym uwolniła się

od odpowiedzialności składkowej.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy, „właściwym czasem”

w rozumieniu art. 116 o.p. nie jest ani krótkotrwałe wstrzymanie płacenia długów na skutek przejściowych trudności, ani też całkowite zaprzestanie płacenia długów w następstwie wyzbycia się przez podmiot gospodarczy całego (lub prawie całego) majątku, lecz chwila kiedy wiadomo już, że dłużnik nie będzie w stanie zaspokoić wszystkich swych zobowiązań. Określenie tej chwili powinno być ujmowane elastycznie w zależności od okoliczności konkretnego wypadku, bowiem właściwy czas do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy, dla określenia której nie ma znaczenia subiektywne przekonanie członków zarządu spółki.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2011 r., sygn. akt II UK 5/11) W ocenie Sądu opisywana chwila nie zaistniała w trakcie pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki przez odwołującą. Jak już wielokrotnie wskazano podczas dokonywania oceny stanu faktycznego, w niniejszej sprawie nie zachodziły żadne okoliczności wskazujące na niemożność opłacenia zaległości składkowych względem organu rentowego w spornym okresie czasu. Biegły sądowy dokonując hipotetycznego sprawozdania finansowego na dzień 31 marca 2011 r. uznał, iż nie zachodziły przesłanki do złożenia wówczas wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. W niniejszej sprawie opracowanie sytuacji finansowej spółki oparte zostało

na przedstawionych danych dotyczących rozliczenia podatku od towarów i usług

oraz na podstawie stosownych założeń dokonanych przez biegłego sądowego. Sąd nie znalazł żadnych podstaw, aby odmówić wiarygodności dokumentom złożonym jako wnioski dowodowe przez ubezpieczoną w toku postępowania sądowego. Dowody te stanowiły legalną przesłankę dla ustalenia w ramach swobodnej oceny, że sytuacja spółki w spornym okresie czasu była dobra. Organ rentowy nie przedstawił żadnego kontr dowodu, na podstawie którego można byłoby negocjować założenia i wyprowadzone z nich wnioski przez biegłego sądowego. Oddział jedynie próbował wykazać, że z powodu zwłoki ubezpieczonej, czynności egzekucyjne prowadzone przez Dyrektora I Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych polegające na zajęciu rachunków bankowych okazały się nieskuteczne, a ustalenia nie ujawniły majątku, z którego możliwe byłoby skuteczne prowadzenie postępowania egzekucyjnego. Jednakże opisywana okoliczność nie wyczerpuje przesłanki bezskuteczności egzekucji. Organ rentowy na gruncie niniejszej sprawy nie wykazał bowiem,

aby postępowanie egzekucyjne objęło wszystkie składniki majątku spółki. Jak wskazuje

Sąd Najwyższy w orzecznictwie, „istota bezskuteczności egzekucji nie ogranicza się wyłącznie do wykazania negatywnego rezultatu zakończonego postępowania egzekucyjnego, ale polega także na wykazaniu, że stan majątkowy spółki z o.o. nie pozwala na zaspokojenie jej wierzyciela.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 r., sygn. akt II CSK 571/10) Sąd zważył, że w dniu odwołania z funkcji prezesa zarządu odwołującej, spółka była w posiadaniu znacznego majątku trwałego i prowadziła aktywną działalność restauracyjną. Ponadto, „bezskuteczność egzekucji z majątku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,

o której mowa w art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa

w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, może być stwierdzona wyłącznie w postępowaniu w sprawie egzekucji należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, poprzedzającym wydanie decyzji

o odpowiedzialności członka zarządu spółki za te należności.” (uchwała Sądu Najwyższego

z dnia 13 maja 2009 r., sygn. akt I UZP 4/09) Natomiast ustalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych poza postępowaniem egzekucyjnym nie może stanowić podstawy ustalenia bezskuteczności egzekucji wobec spółki.

Na marginesie rozważań prawnych Sąd zważył, że organ rentowy wydał również decyzję obciążającą za zaległości składkowe spółki prezesa zarządu M. K., za okres bezpośrednio następujący po sprawowaniu ww. stanowiska przez odwołującą. M. K. nie zaskarżył przedmiotowej decyzji, co spowodowało, że stała się ona prawomocna.

W ocenie Sądu opisywana okoliczność mogłaby przesądzić o wystąpieniu przesłanki powodującej odpowiedzialność za zaległości składkowe dopiero w okresie prezesury M. K.. Natomiast zgromadzony materiał dowodowy nie dał podstaw do zważenia, iż R. H. była osobą odpowiedzialnością za powstanie zaległości spółki wobec organu rentowego.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku zasądzać od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz odwołującego 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Zasądzona kwota ma zastosowanie

w dyspozycji § 12 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

Zarządzenie: (...)

(...)